

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
НАУКОВО-ТЕХНІЧНА БІБЛІОТЕКА НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ЗАПОВІДНИК
«ПОЛЕ ПОЛТАВСЬКОЇ БИТВИ»
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи,

**МАТЕРІАЛИ
У ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,**

**присвяченої
90-річчю Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
та
30-річчю створення кафедри українознавства, культури та
документознавства**

25 листопада 2020 року

м. Полтава

Ірина Трішина

Юлія Трішина

Наук. керівник – д.і.н, проф. Передерій І. Г.

м. Полтава

ІНТЕГРОВАНІ МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СПРОБА ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ

Глобалізаційні зміни заторкують усі сфери сучасного суспільства. А також глибинні реформи вітчизняної системи вищої освіти висовують нові вимоги, як до якості надання освітніх послуг, так і до здійснення інформаційної діяльності вишів. Остання у своїй реалізації гостро потребує використання модерних інтегрованих маркетингових комунікацій (далі – ІМК) для просування закладами вищої освіти (ЗВО) своїх послуг та залучення абітурієнтів до вступу. У цьому контексті нам видалося актуальним проаналізувати наявний арсенал ІМК ЗВО Полтавської області, щоб з'ясувати їхню ефективність та основні засоби підвищення престижності, популярності.

Під ІМК ЗВО розуміється комплекс всіх заходів, спрямованих на залучення абітурієнтів до споживання освітніх послуг та представлення конкурентних переваг вишу. До цього комплексу включаються різні види реклами, PR (зв'язки з громадськістю), спеціальні заходи (як-от Дні відкритих дверей), різні форми профорієнтаційної роботи.

Найефективнішим способом оприлюднення інформації про виш, його освітні послуги та конкурентні переваги є представлення діяльності закладу в мережі Інтернет, особливо на офіційних сайтах. У зв'язку з жорсткою конкуренцією навчальних закладів необхідно ретельно приділяти увагу концепції та оформленню офіційного вебресурсу. В ідеалі на сайті має бути

зручна система пошуку (навігації), актуальні новини та інструменти зворотного зв'язку, інформація повинна знаходитися швидко, інакше користувач залишить цей інформаційний майданчик і перейде на більш зручний, який його зацікавить.

Ще один ефективний ресурс в арсеналі ІМК – реклама. Вона буває зовнішня (вивіски, зовнішні плакати, рекламні щити, брендмауери, світлові установки, перетяжки, навіси) та в мережі Інтернет (банерна, контекстна). Майже всі її види можуть вдало використовуватися ЗВО у їхній інформаційній діяльності. Зв'язки з громадськістю (піар) спрямовані на формування та підтримку позитивного іміджу, високих рейтингових позицій у відповідному сегменті та відриву від конкурентів. Саме добре налагоджені піар-заходи здатні значно посприяти кінцевій меті ЗВО – високій популярності серед потенційних абітурієнтів. Під час профорієнтаційної роботи проводиться агітація абітурієнтів до навчання у конкретному ЗВО. Дні відкритих дверей – це спосіб ближчого знайомства із закладом безпосередньо у його стінах, глибше інформування про спеціальності, умови вступу та переваги навчання.

Ми спробували проаналізувати застосування ІМК ЗВО Полтавської області, а саме: Українською медичною стоматологічною академією (УМСА), Національним університетом «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (НУПП), Кременчуцьким національним університетом імені Михайла Остроградського (КрНУ), Полтавським університетом економіки і торгівлі (ПУЕТ), Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г. Короленка (ПНПУ), Полтавським державним аграрним університетом (ПДАУ, колишня ПДАА).

Розглянуті заклади проводять наукові конференції, круглі столи, розвивають наукові школи та міжнародну діяльність, мають велику кількість наукових видань та публікують значну кількість статей у міжнародних журналах. Намагаються неординарно підходити до проведення Днів відкритих

дверей, під час яких демонструють інноваційні дослідження та цікаві майстер-класи, проводяться екскурсії у власних музеях. Але динаміка розвитку усіх зазначених вище видів їхньої діяльності – все ж неоднакова. Як неоднаковою є й інтенсивність висвітлення ними різних видів своєї роботи.

УМСА – один із кращих ЗВО України із підготовки лікарів, у якому навчається значна кількість іноземців із 42 країн світу. У закладі відбуваються симпозиуми, круглі столи, наукові конференції, науково-практичні конференції, всеукраїнські конкурси.

Під час Днів відкритих дверей проводяться екскурсії народним музеєм історії УМСА та унікальним анатомічним музеєм УМСА.

Студентське життя насичене спортивними подіями, а також здобувачі освіти мають змогу відпочивати у спортивно-оздоровчому таборі «Диканська дубрава». УМСА на офіційному YouTube-каналі регулярно висвітлює свою діяльність. Також є кілька цікавих акаунтів в Instagram, що висвітлюють студентське життя, наприклад, «Подслухано УМСА».

На сайті [6] представлена віртуальна екскурсія, яка дозволяє всім бажаючим ознайомитись із закладом «зсередини». З усіх розглянутих ЗВО лише на сайті УМСА віртуальна екскурсія має звуковий супровід. Також є google-мапа з місцем розташування академії, зручна система пошуку, є карта сайту.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» також є майданчиком проведення найрізноманітніших заходів – круглих столів, Міжнародних та Всеукраїнських наукових та науково-практичних конференцій, всеукраїнських конкурсів, спортивних змагань різного рівня. Університет також ініціює різноманітні благодійні акції, ярмарки. Й безперечно, він є потужним науково-дослідницьким осередком.

Крім Днів університету, як відбуваються для широких цільових груп офлайн та онлайн, практикується проведення Індивідуальних Днів відкритих дверей. Відвідувачі сайту вишу мають можливість здійснити віртуальний

кампус-тур університетом. Цей ЗВО загалом провадить дуже активну інформаційну та PR-діяльність, зокрема, анонс про онлайн День відкритих дверей, що відбувався в умовах карантину у травні 2020 р. заздалегідь було розміщено на сайтах полтавських гімназій та інших середнєшкільних навчальних закладів області. День абітурієнта у цьому виші завжди передбачає для його учасників залучення до різних цікавих і неординарних активностей.

Цього року у Полтавській політехніці до Міжнародного дня студента провели перший онлайн-квест «Я – студент». На свято Дня першокурсників завітав випускник університету 2012 року, відомий український реп-виконавець Артем Лоїк. Для всіх бажаючих проводиться художня виставка до Міжнародного дня захисту дітей «Дитячий естамп».

Для оперативного інформування своїх реальних та потенційних цільових груп вишем створено YouTube-канал Полтавська політехніка (його попередник – University PoltNTU). На каналі University PoltNTU розміщено цікаве відео до 85 річчя «ПолтНТУ – I love you». Телеканал «ІРТ-Полтава» в інформаційній програмі «Життя міста» розповідає про події в НУПП, також про це є відео в YouTube. Регулярно оприлюднюються новини університету на платформі інтернет-видання «Полтавщина».

Офіційний сайт [2] добре наповнений актуальною інформацією, є віртуальний тур, google-мапа з місцем розташування університету, сайт має зручну систему пошуку, але, на жаль, не містить карти сайту. Цей недолік слід усунути при вдосконаленні вебсторінки вишу.

КрНУ, як свідчать різні, використовувані вишем канали комунікації з громадськістю, проводить наукові конференції, конкурси студентських наукових робіт та інші важливі заходи.

Під час Днів відкритих дверей університет улаштовує виставки та демонструє власні винаходи, вироби, виготовлені на 3Д-принтері.

Студенти та викладачі проводять профорієнтаційну роботу, відвідуючи школи та гімназії, зокрема, поширюють серед учнів рекламні матеріали та ознайомлюють їх з правилами вступу та особливостями навчання.

На YouTube-каналах «Кременчуцькі новини» та «Кременчуцьке Громадське Телебачення» є велика кількість відео про цей заклад освіти. Є й власний YouTube-канал «КрНУ ім. М. Остроградського».

На сайті [1] наявний 3D-тур університетом, однак немає ні системи пошуку, ні карти сайту. На наш погляд, вебсторінка КрНУ має менш привабливий дизайн, порівняно з іншими ЗВО області, та не зовсім зручну навігацію.

У ПУЕТ створено Департамент маркетингу та відділ Інтернет-маркетингу, який, очевидно, й координує інформаційну діяльність вишу. Також є відділ профорієнтаційної роботи. Саме ці два структурні підрозділи займаються рекламою, проведенням профорієнтаційної, рекламно-агітаційної роботи; організацією Днів відкритих дверей. ПУЕТ регулярно бере участь в освітніх міжнародних, регіональних виставках та ярмарках професій. Проводяться Індивідуальні Дні відкритих дверей – всі охочі в зручний час можуть відвідати університет.

Друкований орган Полтавської районної ради – суспільно-політична газета «ВІСТІ» опублікувала значну кількість статей про ПУЕТ, більшість яких вийшла «на правах реклами». На платформі YouTube є такі канали вишу: «Полтавський університет економіки і торгівлі #ПУЕТ», «PUET International Students».

На сайті цього закладу [5] можна переглянути 3D-тур університетом, є зручна система пошуку, але немає карти сайту.

Ще один полтавський виш – ПНПУ імені В.К. Короленка – також здійснює інформування громадськості різноманітними каналами. День відкритих дверей відзначається проведенням екскурсій музеями та науково-

методичними центрами закладу. Для школярів проводяться конкурси, наприклад, обласний конкурс юних шанувальників українського слова «Котигорошко», а також фестиваль професій «Профіленд. Університету підпорядковується Ботанічний сад, крім цього є велика кількість університетських музейних кімнат, а саме: історії психолого-педагогічного факультету, факультету технології та дизайну, фізико-математичного факультету, факультету фізичного виховання, присвячених видатним постатям – Юрію Кондратюку, Василю Сухомлинському, Антонові Макаренку та ін.

На YouTube немає каналу самого університету, але є канали окремих факультетів, що, на наш погляд, розпорошує інформаційну діяльність вишу й робить її апріорі менш ефективною.

На сайті [4] є форма для зворотного зв'язку, є посилання на віртуальний тур, є система пошуку, але немає карти сайту. Та й інтерфейс сайту, на наш погляд, не надто привабливий та сучасний, а, отже, не дозволяє користувачеві ефективно взаємодіяти із контентом.

Активну інформаційну діяльність здійснює й ПДАУ. Під час проведення Дня відкритих дверей є змога записатися на курси підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання, також День відкритих дверей проводиться, як офлайн, так і онлайн. Проводиться профорієнтаційна робота з учнями шкіл, коледжів та ліцеїв по всій області. В університеті працює система довузівської підготовки, що гарантує вступникам 20 додаткових балів при вступі до вишу.

У студентському розпорядженні клуб-кафе «Еней», де створено умови для культурного відпочинку, санаторій-профілакторій «Наталка-Полтавка», спортивно-оздоровчий табір. Університет має унікальний «Студентський парк» площею 4.5 га, де представлені рідкісні екзотичні рослини, є місце для барбекю, також тут відбувається фестиваль фарб «Холлі» та посвята у студенти з традиційним частуванням сала в шоколаді.

На YouTube-каналі розміщено коротку рекламу про спеціальності, у якій знялися діти. Також в YouTube є канал «Йо-Майо», який присвячений студентським новинам ПДАУ. Телеканали «ІРТ-Полтава» та «Центральний» на YouTube регулярно розміщують нові відео про ПДАУ.

На сайті [3] вишу наявний пошук та мапа вебсторінки, 3D-тур та відео про університет.

Усі розглянуті ЗВО прозоро висвітлюють свою діяльність на офіційних сайтах, які можна переглядати українською та англійсько мовами (ПУЕТ, крім зазначених, ще й російською). Дизайн кожного розглянутого сайту виразно індивідуальний, хоча не кожен з них відповідає новітнім трендам. Інструмент пошуку по сайту є на всіх вебресурсах, крім КрНУ (наявний лише пошук новин). Кожен виш представляє віртуальні тури закладом. Проаналізовані ЗВО оприлюднюють свою діяльність у таких соціальних мережах, як Facebook, YouTube, Instagram, Telegram, але не однаково потужно. Однозначно найбільш активним у здійсненні своєї інформаційної діяльності, на наше переконання, є Полтавська політехніка.

Отже, проведений аналіз ЗВО Полтавської області дозволяє зробити висновок, що найбільш вдалим способом для налагодження ефективної інформаційної діяльності є використання саме інтегрованих маркетингових комунікацій, а саме: проведення спеціальних («з родзинкою») Днів відкритих дверей, інших заходів з подальшим висвітленням про них за допомогою різних комунікаційних каналів, організація виставок, публікації в ЗМІ (традиційна преса та новітні Інтернет-видання) про наукові дослідження та про інноваційні розробки, розміщення публікацій у міжнародних виданнях, вчасне та якісне подання необхідної інформації на офіційних сайтах та у соціальних мережах, особливо зорієнтованих на відповідні вікові групи (адже головна цільова аудиторія ЗВО – це молодь), розміщення рекламного контенту різних видів, створення власних каналів для поширення відеоконтенту (наприклад, на

YouTube) тощо. Але які б маркетингові заходи не використовувалися для здійснення інформаційної діяльності вишів, необхідно, насамперед, розвивати наукові дослідження та надавати якісні освітні послуги.

Джерела та література

1. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського: сайт. URL: <http://www.kdu.edu.ua/> (дата звернення 23.10.2020).
2. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»: сайт. URL: <https://nupr.edu.ua/> (дата звернення 21.10.2020).
3. Полтавська державна аграрна академія : сайт. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/> (дата звернення 27.10.2020).
4. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка: сайт. URL: <http://pnpu.edu.ua/> (дата звернення 22.10.2020).
5. Полтавський університет економіки і торгівлі: сайт. URL: <http://puet.edu.ua/> (дата звернення 27.10.2020).
6. Українська медична стоматологічна академія: сайт. URL: <https://www.umsa.edu.ua/> (дата звернення 22.10.2020).

Анастасія Федоренко

Наук. керівник – д. філол. н., проф. Лукаш Г.П.

м. Вінниця

ІНФОРМАЦІЙНА СВІДОМІСТЬ ЯК НОВЕ ПОНЯТТЯ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день інформація стала основною культурною цінністю. Її функціонування все більше розглядається в контексті інформаційної культури (ІК), яка охоплює сукупність усіх цінностей в інформаційній сфері, створених